# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26. В справі оголошень звертатися до Адміністрації. Ціна одного примірника 20 сот.




## На капіталістичний шлях.

*Львів, 11. лютого 1928.*

В третій декаді січня ц. р. відбулася в Москві всесоюзна нарада робітників державного золотого промислу. Ця нарада є яскравим показчиком того, як комуністи, зазнаючи чимраз-то нових поразок від системи націоналізації всього промислу переходять отверто і без ніяких скрупулів на шляхи капіталістичного господарювання в деяких ділянках промислу. Заступник народнього комісаря фінансів СРСР заявив на нараді ось що: „ми є краєм, який мусить виковувати свої довжні зобовязання з нечайною точністю, а тому неминуче для нас мати означені резерви в грошах — у золоті".

Комуністи розчарувалися вже цілковито у заходах біля добуття кредитів закордоном, розчарувалися і з реальности внутрішніх позичок, а ще більше в набутті ощадностей при допомозі економії в усіх ділянках свого державного життя і накінець зневірилися у можливість видобуття потрібного капіталу з власних податників при допомозі високого їх оподатковування. Наслідком того дійшли вони в пошукуванні за джерелами гроша до того, що необхідно занятися основніше справою добування золота на золотових теренах Сибіру. В тій ціли відбулась і згадана нарада.

Справою видобування і вишукування золота на золотодайних теренах СРСР займається там державне акційне т-во „Союззолото". Голова того т-ва заявив на нараді: „нашим завданням є відновити в найближчих двох-трьох літах скількість пошукувачів золота, занятих на дотичних теренах до воєнного рівня". А треба знати, що перед війною працювало в царській Росії в золотово-платиновому промислі 58 тисяч людей, а в 1927—28 р. лише неповних 20 тисяч. Бачучи ці вимовні цифри легко буде зрозуміти, чому теперішній виріб золота виносить у СРСР заледви 47 відсотків передвоєнного. Дальше гідне підкреслення в тій ділянці більшовицького промислу ще й те, що 70 відсотків усеї теперішньої продукції золота в СРСР проходить через руки т. зв. приватників, отже приватних підприємців. Спілка чи трест „Союззолото" дає тепер тільки 15 відсотків усего золотового промислу.

Не зважаючи на те, названий уже голова т-ва чи тресту „Союззолото" висказав на нараді погляд, що „добування золота може досягнути передвоєнного рівня тільки тоді, коли приватні золотопошукувачі дістануть гарантію на збільшення їх прибутків" від того промислу, бо тільки тоді можна осягнути таку необхідну в тій незвичайно важній і трудній галузі промислу приватну ініціятиву, без якої належно поставити добування золота не вдасться. Так теорію компетентний більшовицький „спец" і заявив, що „Союззолото" намітило вже цілу низку заходів, щоби це збільшення приватної ініціятиви осягнути. До них належить: виконування підготовчих праць до пошукування золота на визначених теренах на рахунок підприємства, тоб-то держави, пільгові умовини оборудування для пошукувань і доставa інвентаря, кредитування пошукувачів товарами по дешевих цінах і поправа культурно-побутових умовин важкої праці. Треба знати, що золотоносні терени положені в глухій тайзі часто у віддалі кількох тисяч кільометрів від залізниці. Тому не дивно, що численні учасники наради хоч і погодилися з головою „Союззолота" та його пропозиціями то всеж висказали думку, що на такі умовини нові пошукувачі золота не зголосяться і тому треба робити все можливе, щоби затримати при праці дотеперішних старих, що знеохочені більшовицькою дійсністю, покидають усе. Вони й мають поважні причини до того, коли зважити, що досі було так, що пошукувачів, які відкрили багаті в золото ділянки забирали комуністи з них і давали їм нові, зовсім без золота.

На цій нараді виявилася ще одна недостача золотового промислу, а саме недостача на золотоносних теренах достаточного числа фахових техніків. Чому? Тому, бо їм платили в тих відлюдних тайгах заледви по 120 карб. місячно. В результаті цієї знаменної наради фінансових керманичів СРСР, що приневолені вганяти тепер аж по тайгах за „золотою добичею" рішено вступити на капіталістичні чи там буржуазні шляхи розбудови та розвитку золотого промислу. Наркомфін рішив згідно з вимогами наради притягнути до золотового промислу приватну ініціятиву та забезпечити приватникам необхідну допомогу капіталом із засобів більшовицького державного скарбу. Ось так то само життя розбиває цілковито комуністичні теорії на порох та приневолює комуністів для направи своїх фінансів і в імя добуття грошових запасів у золоті вступати на шляхи капіталістичної організації золотого промислу. Новий атут для опозиції.



## Відродження Литви.

(Інформаційний виклад проф. М. Біржишки в Товаристві письменників і журналістів про литовський культурний рух.)

II

**На початку війни. — У Вороніжі і Вильні. — „Тариба" і проголошення литовської незалежности. — Ковно і Вильно. — Шкільництво. — Творення університету. — Преса, театр, мистецтво, літературний рух. — Що значить незалежність?**

На „Великому Соймі" зявився вже новий інтелігентський чинник: **народні учителі**. Литовська мова була частинно толерована в початкових школах сувальської губернії (що входила в склад Конгресівки). Там працювали учителі-литовці. В губерніях ковенській і виленській литовська мова не мала права горожанства, бо ті губернії були поза межами Конгресівки. Російський уряд настільки толерував литовське шкільництво, наскільки йшло про усунення польських впливів. Однак там, де в гру входили російські впливи, про ніякі уступки не могло бути й мови. Аж від 1905 р. допущено литовську мову в початковому шкільництві на Литві там, де того вимагав народ.

Литовський культурний рух, що зріс у революційних роках 1905—1906, значно ослаб в добі Столипінської реакції. Та всетаки він найшов твердий грунт у широких народніх масах.

Велика війна майже зовсім очистила Литву від литовського інтелігентського елементу. Литовська територія стала воєнним тереном. Інтелігенція найшлася або в армії, або на еміграції в східних провінціях Росії. Тут і там повстали евакуаційно-концентраційні литовські осередки. Одним з більших литовських осередків став Воронізк, де повстали литовські школи і товариства, культурні та політичні. Там зорганізовано теж гімназію для литовських емігрантів, що була першою середньою школою, в якій як предмет викладано литовську мову.

Вильно, осередок литовського національного життя, опустіло. З відомих литовських діячів остали там між іншими теперішній президент Литви Сметона, проф. Біржишка і ще кількох. Над країною розтягнули свою владу німці. Біля них дуже заходилися поляки, внаслідок чого німецький воєнний губернатор у своїй проклямації назвав Вильно „перлиною польської корони". В тих тяжких часах союзниками литовців були білоруси і жиди, які теж звертались фронтом проти поляків. Однак литовці не покладали рук. В короткому часі на обсадженій німцями области основано литовські народні школи, гімназію і культурні товариства. В шкільництві великі труднощі спричинювала недостача литовських підручників. Інтелігенція кинулася до праці і за три роки були вже деякі підручники.

В р. 1917 відбулася у Вильні литовська конференція. Взяло в ній участь понад двісті представників з усієї Литви. На тій конференції вибрано **„Тарибу"** (Литовську Державну Раду), якої метою було оборонити державні права литовського народу. **В дні 16. лютого 1918 „Тариба" проголосила незалежність Литви.** Саме тепер (16. лютого) Литва обходитиме десятиліття своєї незалежности. Та конструктивна праця біля творення основ литовської державности почалася аж рік пізніше. Литовський уряд був примушений в 1919 р. переїхати з Вильна до Ковна. Однак і тепер у Вильні не спиняється литовська національна робота, як також праця українців у Львові.

Ковно до війни було невеличким фортечним містом, менш-більш із 40 тис. населення, головно жидівського і польського. На території фортець було вільно будувати лише партерові доми. Тому в Ковно, хоч і було губерніяльним городом, по суті подобало на велике село. Тут найшовся литовський уряд без конечного приміщення. Під національним оглядом Ковно нічим не відріжняється від Вильна. Коли там входив литовський уряд, то по-дяки (псовики) стрінули його стрілами. Тепер, по десяти літах, Ковно має біля 120 тис. населення, в тому третина литовців, третина жидів, менше одної третини поляків, а решта — різні. Не лише його зовнішний вигляд є литовський, але й щодо складу населення наступила значна зміна в користь литовців. В Литві на 2.200.000 населення є 80 проц. литовців, в клайпедській окр. до 100 тис. литовців (в значній мірі германізованих), на Виленщині до 300 тис. (поляки рахують 75 тис.), а в Америці понад 600 тис. Разом усіх литовців у світі рахується на 3 міліони душ.

Головну увагу звернено в Литві на **культурне будівництво**. На першому місці, розуміється, поставлено журбу за шкільництво. Сьогодні в народніх школах Литви є до 120 тис. дітей. Початкова школа на Литві є поки-що 4-класова з огляду на недостачу учителів. Перед війною на території Литви було лише дві учительські семинарії, які не могли випродукувати достаточної кількости учителів. Тепер на Литві є десять учит. семинарій, що дає змогу рік-річно заміняти около 300 некваліфікованих учителів кваліфікованими. Перед війною на території нинішньої державної Литви було десять гімназій, тепер є державних і приватних гімназій до 60, в тому 3 польські, 1 німецька, 1 російська, 10 жидівських, а решта литовські. Всі нелитовські національности мають школи в рідній мові. Між державними і приватними школами нема ріжниць. Аж тепер з огляду на брак місць в університеті буде прийматися в першу чергу матуристів державних гімназій, опісля матуристів приватних гімназій субвенціонованих, а вкінці матуристів приватн. гімназій несубвенціонованих без огляду на мову навчання. Абітурієнти нелитовських гімназій при вступленні на університет є обовязані виказатися знанням литовської мови. Вони не складають іспитів, тільки у вільній розмові з професорами мають виказати, чи розуміти муть виклади.

В крайно некорисних умовах довелося литовцям творити університет. Університет має тепер шість повних факультетів й один (евангелицько-теольогічний) неповний. Студіює на ньому около 3.600 студентів. В тому є до 2.500 литовців, около 800 жидів, біля 150 поляків, а решта німці, білоруси і руські.

При творенні університету тяжка справа була з науковими силами. Литовці мали лише вчених теольогів (в католицькій духовній академії в Петербурзі) та кількох професорів і доцентів, розкинених по російських університетах. Не було ким обсадити катедр. Однак і тут удалося вийти з тяжкого положення. Католицький теольогічно-фільософічний факультет не лише обсаджено без труду, але навіть добре. Щодо обсади інших факультетів, то ту справу розвязано в той спосіб, що на юридичний факультет покликано адвокатів, на медичний лікарів, а на історично-фільософічний письменників то-що. З тих лекторів, згодом частину відкинено, а решта виробилася і сьогодні є зовсім добрими університетськими робітниками. Розуміється, деяку частину лекторів запрошено з інших країн, ставлячи їм як у мову, щоби до означеного часу вивчили литовську мову і перейшли на литовський виклад. Найкраще і найскоріше вивчаються швайцарські вчені. Є надія, що в короткому часі вже всі виклади на ковенському університеті відбуватимуться в литовській мові. Тільки проф. Покровський, б. російський міністр фінансів, який викладає фінансове право, мабуть ніколи не вивчить вже литовської мови. Та по ньому ніхто не має й претенсій.

Інтелігенція, вихована в російських університетах, на російській мові і культурі, вертає до рідної мови, стараючись підпорядкувати її до теперішніх потреб. Жидівська інтелігенція, всетаки русифікована,

ловго обороняював „общепонятную“ російську мову, особливо бундівці і демократи. Єдино сіоністи стояли на боці культурно-емансипаційних змагань литовців. Тепер ситуація корінно змінилася. Жиди не лише прекрасно вчаться литовською мовою, але й найкращі робітники по литовській мові й історії це жиди. З хвилею утвердження литовської незалежности жиди стали найкращими литовськими патріотами і робітниками на культурній ниві.

Наукова робота литовських учених іще в пеленках, бо університетські робітники поки-що занняті виробльовуванням й устійнюванням наукової термінольоґії та писанням підручників для шкіл.

Як представлявся розвиток і стан преси до війни, вже було згадано. Були це головно тижневики, обчислені на селянську масу. Тепер на Литві є чотири щоденники: „Лієтува“ (Литва) — офіціоз, „Рітас“ (Ранок) — орган християнської демократії, „Лієтувос Жінос“ (Литовські Вісти) — орган народників та „Лієтувіс“ (Литовець) — орган націоналістів. Пересічний тіраж кожного щоденника виносить 10—15 тисяч примірників. Більшість литовської преси — це тижневики, призначені для селянської маси (з тіражем 30—50 тис.). Найбільший тіраж має безпартійний тижневик „Мусу Рітоюс“ (Наша Будуччина) заснований недавно письменником Брувасом. Цей тижневик так цікаво редагований, що в короткому часі його наклад перейшов 70 тисяч, досягаючи 100 тис.

Театральна справа теж розвивається на Литві. Зовсім доброю є ковенська опера, зорганізована Кипріяном Петравскасом, тенором опери в Петербурзі. Розуміється, рідних опер іще нема, але під голосовим оглядом опера стоїть високо. Опера все заповнена, особливо жидами (які становлять половину слухачів). Співаків ковенської опери часто запрошують на гостинні виступи до Німеччини.

Гірше представляється справа з драмою. До війни литовці мали тільки мандрівний театр, що виріс з аматорського. Великий вплив на литовський театр мав український побутовий репертуар, який грано в литовському перекладі. З мандрівного театру повстав постійний, але він іще не може розвинутися. З драматичних авторів годиться згадати Вайчунаса (патріотичний лірик і гострий сатирик) та Відунаса, що живе в Тильзиті (на пруській Литві). Є це символіст і теософ, що має великий вплив на молодь.

Краще представляється литовське мистецтво. Вже перед війною загально відомим і ціненим у Москві і Петербурзі був маляр і різьбар Чурльоніс, дальше зі сучасних відомими мистцями є Шімоніс (живе в Парижі), Ґальдікас (що творить на народні мотиви), Жмудзінович, Варнас й інші. В Ковні є мистецька школа і дві консерваторії (одна в Ковні, друга в Клайпеді).

Чисто літературний рух є досить слабкий, тому, що всі письменники заняті головним чином творенням культурних основ для широких мас. На чолі літературного руху стоїть проф. Вінкентій Креве-Міцкевич, який редагує журнал „Прадай ір Жігель“ (Основи і діла). Креве-Міцкевич студіював на університеті у Львові і Київі, писав історичні поеми, опісля повісти, а тепер є організатором літературної роботи. Другим літературним журналом є „Жідініс“ (Жертвенник), редагований доц. Міколяйтісом.

Сучасних литовських письменників можна поділити на чотири групи. До найстаршого покоління належить прелат Мацулевич (псевд. Майроніс), Якштас, кс. Тумас (псевд. Вайгантас) і Відунас. Опісля друге покоління репрезентує Креве-Міцкевич і Міколяйтіс (псевд. Путінас), третє: Срога і Кірша, а наймолодше, обєднане біля видавництва „Чотири Вітри“, Тіслява і Бінкіс.

Культурно-освітний рух по селах ведуть стрільці (шавліси), а також поодинокі партії. Таких загально-освітніх організацій, як українська „Просвіта“, на Литві нема.

Ось так у загальному представляється литовський культурний рух.

„Ви могли — кінчив проф. Біржишка — сподіватись від нас більшого. Та хто знає умовини нашого попереднього і теперішнього життя, той не лише нас зрозуміє, але й буде з подивом глядіти на нас, що ми в такому короткому часі зробили дуже багато і то майже з нічого. Близькі нам лотиші стоять в культурному відношенні без порівнання вище від нас. Усе, що ми маємо, завдячуємо нашій державній незалежности. Наша країна невеличка і не багата. У нас нема ні великих лісів, ні мінеральних багацтв. Ми народ селянський, хліборобський. А всетаки тримаємо, ростемо, заспокоюємо свої культурні потреби. Без незалежности ми й половини не малиб того, що маємо. Українці стоять далеко вище від нас не лише як цілість, але й як частина. Вище стоять від нас під культурним оглядом навіть українці під Польщею. А якби ви стояли, колиб ви мали змогу вільно розвиватися. От що значить незалежність!“

—o—

Годиться ще замітити, що 20. січня засновано в Ковні „Українсько-литовське Товариство“ з метою зближення обох народів й обопільного обзнайомлення. На його чолі стоїть голова союзу шавлісів Скіпітіс, проф. Креве-Міцкевич, проф. Біржишка й інші, а з українців Матусевич й інші.

Проф. Креве-Міцкевич читає тепер у ковенському університеті курс української літератури.

Вкінці не від річи буде зазначити, що коли проф. Біржишка вибирався до Львова, у Варшаві вмонсували йому повну польсько-українську ідилію, зміну настроїв серед українців, ніжне відношення польської адміністрації і т. і. Проф. Біржишка, приїхавши до Львова, де тільки звернувся, всюди „напоровся“ на труси й арешти серед українців. „Гарна ідилія“ — говорив, покидаючи Львів.



# Чи мир в Европі можливий?

**Думки старого соціяліста та диплъомата.**

Бувш. міністр закордонних справ у Бельгії, Еміль Вандервельде, відомий старий провідник соціялістичного руху помістив у віденській „Нае Фрає Прессе“ статтю про значіння проблеми забезпеки перед війною. Ось хід думок його довгої статті:

Є надія, що справа воєнних відшкодувань і довгів буде небавком поладнана остаточно. В інтересі забезпеки миру треба вважати військову окупацію пережитком. У недозі мусить прийти час, коли держави зрозуміють слова франц. історика Альберта Сереля: „Договори є висловом взаємин, які істнують у мент їх підписування... Правові обставини, які їх творять ніколи не в силі жити довше як самі ці обставини, яких наслідком є такі договори“. Іншими словами: змінити теперішню політичну карту Европи це не злочин, а життєва необхідність.

Одначе хто хотів би робити ці зміни насильно, мусить тямити, що кожна така спроба стане іскрою пожежі, схожої із 1914 р. Тоді вся практична розвязка якоїсь питання втратить негайно своє значіння, бо нова війна стане руїною всіх її учасників. Питання: війна чи мир? стоїть нині так: „мир чи само знищення“? У народів незаслінлених націоналістичною дурійкою істнує нині сильний інстикт ворожий війні.

Союзи держав для оборони перед війною та зміцнення мілітаризму спонукують теж і сусідів до таких-же засобів. Із становища міжнародньої політики єдиною забезпекою є гарантійні договори при заїпенні Ліги Націй, що буде обмежувати зброєння. Більшіст урядів не йде ще нині цим шляхом. Вони говорять одно, а роблять друге: лякаючись війни, домагаються в себе нових грошей на воєнну оборону. А проте нема нині в Европі ні одного відповідального керманича держави, який не лякався би війни і який не бажав би миру.

Приклад Штреземана є великий: він веде єдину можливу політику з погляду національних інтересів, коли хоче миру за всяку ціну. Союзні держави ще мирніше настроєні. Навіть найбільші націоналісти хотять удержати теперішній стан — „блаженно посідаючих“, бо цей стан ними сотворений. Льокарно було найбільше творчим моментом після війни, але хто пережив його і Женеву, знає всі їхні недостачі. Всі справи европейського Сходу полишені ними в завішенні.

На чому-ж стоїмо в два роки після Льокарна? Гарантійні договори торкаються підрядних справ і звязують тільки ті народи, що самі не хотять воювати із собою. Пакти забезпеки нагадують ще в великій мірі передвоєнні союзи. Конференції про розброєння кінчаться довгими протоколами і... кредитами на нові панцирники, літаки, гармати та отруйні гази. Як довго тривають теперішні уряди нічого більше не вдієш; вони можуть щонайбільше здушити воєнні відрухи малих держав. Хіба, що три величині: Англія, Франція та Німеччина схотять спільно взяти на себе ролю гасильників пожежі в Европі.

Та цим не скінчиться ще пробле-



МИКОЛА МАТІЇВ МЕЛЬНИК.

## Як проходила осінь..*)

Селом пересувалися відділи кінноти. Донські козаки. Чорні шапки понад землею, наче стада круків. Посувалися поміж тліючі згарища. Останні відділи спинилися на другому кінці села, де ще стояли цілі загороди: хати, стайні, стодоли.

Команда подалася на містечко, що ховалося за верхами, в долині. По дорогах розсипався покотом стукіт кінських копит, а за ним крізь баси яркими фістулами пісня:

— Малютка просится в отца:
Возьми мя на войну...
— Как я сказал что нет, то нет,
Малютки не возьму!...

„Поручик“ з адютантом стали на кватиру.

Старий, зажилий Демидюк стояв, як опуд коло свойого порога і мняв крисаню в руках.

— Ну, чтож, старек — война, да?...

— Война, прошу пана ласкавого — говорив несміливо...

— А где ваш австріяк? Удрал, мать его... с евреями!...

Демидюкові видалося слово „еврей“ таким дивним, як колись у церкві слово: Варрава — і він щось хотів відповісти, але лиш отворив рота й замахав руками. Що ті евреї могли з австріяком „удрати“... Але не було часу довго думати.

Увійшли на подвіря. Коні до сливок — самі до хати: один за другим. Поручник розглянувся по стінах. Просто дверей, на стіні, аж між цілого роду прикоптілих святців усміхався щасливо під сивий „бакенбард“ австрійський цісар

— Ах, ти сволоч проклятая! Ну, смотри на него, дурак старий. Вот я тебе сейчас дам Франц Йосифа, сукин син!... Целую деревню сожгли, а он до кайзера, как до святого Николая...

— Ложись сволоч!!

Демидюк не розумів ані слова, лиш усміхався очима.

—Ложись, дурак! Понял, что тебе говорят? Рослий як смерека козак з цапиною бордюкою пустив малахай окропом по старій спині. Демидюк заскомлів з болю.

— Не бийте, пане, старого, шьо вин вам зробив? — просить жінка. Але нагайка горячим приском по її плечах...

Три козаки поклали старого на поріг і шмагали...

— Ать... два... ать... два...

— Вот тебе кайзер!!...

Поручик зірвав зі стіни зашкленого в рамах цісаря й танцював на ньому серед хати.

— Нада истребить так усех ґерманцов!

Дрібними ошкалками розлеталося по хаті скло, мов рій розюшених ос...

— Тай зафасував Демидюк, адіт, єк би му си дуринчька трафила.

— Ше чія, шьо забирував понесті.

— Оце, брьи, война. Ніхто не збагнув би... Прийде усекий до тебе з ножем тай лупит, єк Бейниш кобилу.

— Гей, ни сподівавси Демидючьок, єк тогід у Коломиї на ермарку купував пишного тісаря!...

— Аєк, тай жінка обирвала по стегнах басаманів!...

— Оттак, будут уже нас пражиті, єк ту мерщю на грани! — півголосом доповідали собі сусіди за ровом, на краю ліса. Рахували, кілько хат з вогнем і хто пішов землю гризти.

Але Демидюк дістав своє, тай уже був безпечний, що хрестини відбув. Ходив коло хати та нипав, якби шукав забутих ґараздів. Другі лише зиркали й так їм було, якби мали скакати в студену воду.

Пішла вістка від Тернополя на гори, а від гір до Перемишля, що мирові смерть від шнурка і від кулі. Вертали з далеких гонів утікачі без возів і без коней, з батіжками до дому. Тай розповідали такі страхи, що на чорні чупри порошив иней студений. Ішла кара на села — як чорна змора.

— Усі шпігони й зрадники! Сини при войску, усе на услуги тісарські, а ти москвофіль... гайда, на шибеницю!

— Тай до войни цего ніхто ни чюв, адн, були екіс тверді, ци екі...

— А прикажіт-ко, ци ни так було з Иваном Грабеком. Старий дідо, шьо й так розуму нема, ек у тої дитини. Питаетси вояк: „вер“ — мой?... ци ек там по мадерському.

— Русин, паничю, кажет старий. А на пужівно — кусень екогось телифону — адіт отік, паршивий мотузок намість батога. Єк ни вчіпитси тот, дай го кату: тай рус!... рус!... рус!... муска!!... Єк бартков зґладив. Зробив з него шпігона на місци и — крепір. Пишов Иван сараку спаті.

...Перші бурі прогули. Потрясли віттєм, розсипали лист із вітрами. Австрія пішла у відворот аж на рівнини поза Тису. Лишила по собі памятку: шибениці й згарища. Переходив галицькі села дикий мадяр, ішов наче вогонь на сухі трави, ступав як лютий ворог і разом з довгими блискучими халатами пейсатих коршмарів записувався на віки в українську память... Так дякувала Австрія за „тирольську вірність“ русинові-воякові.

(Продовження буде)

*) Цей фейлетон є другою частиною оповідання, до видруковане в 1, 2, 3 і 5 числах „Діла“ (між 1 и 5 січня ц. р.) під тією самою назвою.

ми забезпеки. Її можна розвязати аж тоді, коли викоріннимо причини територіяльних і інших конфліктів. Це може зробити міжнар. мировий трибунал, що має змогу накладати кари і покласти край збросниям. А це можливе тільки в атмосфері справжньої демократії, а не імперіялізму або диктатури. Побачимо, чи ідеї цієї демократії вийдуть переможцями при виборах в усіх державах. г

Стільки старий соціяліст і дипльомат. Що-ж додати до цього? Хіба повторити його надію: „побачимо?" Всі ці думки не дуже нові. Всі, що знають ближче відносини на т. зв. европейському Сході чи в центральній Европі, знають, що її пол…чна карта держав і народів намальована задто грубою рукою і що виправити її може тільки великий мистець... і не хутко. І перш за все треба, щоби ті, що на цій карті розтаборились, сами побачили, що така виправка необхідна і є єдиною передумовою трівкого мира і спокійного розвитку усіх народів і держав.

## НА ЕКОНОМІЧНІ ТЕМИ.

### ЧИ МОЖНА У НАС РОЗВИНУТИ ТЕКСТИЛЬНИЙ ПРОМИСЛ?

*(Лист з Брна).*

Таке то питання насувається мені майже кожного дня, коли бачу тисячі робітників та урядовців, що спішать раннім ранком до фабрик. Сам питаю себе, чому то у нас так не є, чому у нас не розвивається кількій промисл. Читаю в часописах про розвій наших кооператив, спілок фінансових інституцій і т. д. та всякі проєкти над їх зреформуванням і змодернізуванням, але ні одним словом не згадав якось ніхто про розвиток домашнього промислу. Чому воно так є та в чім лежить того причина?

Вже від довшого часу передумую над тою справою і шукаю причини того, але ніяк її не можу найти. Бо і країна наша не є така бідна, щоб не в силі витворити власного промислу, та й людей до праці охочих доволі.

Про користи власного промислу не буду тут розписуватися, бо це занадто знана річ. Обмежуюся тут головно на моїх спостереженнях та глибокім переконанню, що саме у нас міг би цілком добре розвинутися текстильний промисл.

За цілий час мого перебування за границею бачу наглядно, що й бідніші краї витворили свій питомий промисл і тим піднесли свій добробут, бо раз що заробіток припадає бідному населенню, а по друге не треба платити дорогих грошей за чужий виріб. Навпаки: такі краї свої вироби вивозять за границю, а гроші за це лишаються в краю. Хто повірив би, прим. що чеський текстильний промисл має великий збут своїх виробів у таких промислових країнах, як Америка й Англія? А так воно є.

Щоб не було у нас не стільки підприємчивих людей, також не можу повірити, бо коли є їх доволі при інших підприємствах, то й тут певно найдуться. Вірю зате, що може у них нема настільки гроша. Але це якраз повинні використати наші фінансові інституції, як це й практикується тепер в ЧСР., де прим. одну за другою фабрику перебирають банки. Тож чи не міг би котрий з наших банків кинутися на цю дорогу й заложити яку текстильну фабрику? Згадую тут про фабрику текстильну, бо в цім промислі працюю і знаю його та можу про нього говорити. Адже до цього не треба такої великої суми, тимбільше, що у нас стоїть богато неужиточних будівляних обєктів, млинів і т. п., які так гарно далиоб переробити на фабрику, наслідком чого відпалаб досить поважна сума на будову. Не мусимо ставити відразу великих обєктів та уладжувати великі фабрики. Вистане на початок фабрика з 100 або й менше варстатами, а опісля рік за роком можнаб розширювати її в міру потреби й розвитку.

Я знаю богато ткальців, які робили як робітники у фабриці, а заощадивши трохи гроша, купили собі кілька варстатів і почали виробляти матерії самі. Так попрацювавши кілька років, дійшли до того, що сьогодні купують собі вже за міліони фабрики і ведуть працю, на величанські розміри.

Ми бачу я в Ч. С. Р., де стільки декстильних фабрик і де ціла Моравія й Чехія засипані фабриками, з яких кожна є конкурентом для другої. В самім Брні є таких фабрик 32, а в інших містах, як Лучинець, Новий Єчин, Геленів, Голіч, Іглава і т. д. є також по кілька таких фабрик. Це все осідки текстильного промислу вовняного, а скільки є ще тут фабрик бавовняного, льняного, ютового, та шовкового промислу!

Щодо фахівців, то і їх дістанеться в потребі, тимбільше, що на початок вистане один як директор, а відтак треба по одному в кождім відділі, себто в десенатурі, прядільні, маніпуляції вовни, апретурі і фарбарні. Разом отже шістьох. Їм до помочі цілком вистане практикант. А робітник пробиться в роботу скоро. Кількож то маємо ткальців у нас по селах, а вони певно зголосяться самі до праці! Правда, вони знають працю ручну, а не машинову, але знаючи спосіб праці, навчаться обслугувати машину за кілька днів. До того богато наших людей працює тепер по текстильних фабриках в ЧСР, а деякі мають і вечірні курси й радо вернулиб домів, колиб могли найти відповідне заняття і жити так, як живе робітник в інших державах. Переконаний, що такого заняття йому дома не найти, волів наш робітник жити на чужині і працювати для інших, як дома бідувати.

А в тім і робітника з заграниці не тяжко дістати. Тисячі робітників з ЧСР працюють в Румунії, Сербії, Франції та інших державах, де промисл щойно зачинає розвиватися. На початок можна би і у нас ужити по кілька чужих робітників в кождім відділі, аж поки люди не навчаться також робити тої роботи.

Щодо конкуренції, то її нема чого боятися. Вона є всюди — і мусить бути. Конкуренція — це чинник, що приневолює удосконалювати виріб, творити щось нове краще, модне а до того приступне ціною для загалу.

На цьому закінчу поминно них кілька уваг, бо не знаю, як віднесуться до них ріжні наші чинники, що на мою думку повинні би були цею справою вже давно заінтересуватися. Я був би цікавий почути голоси в цій справі, а саме, чи вона у нас актуальна, чи ні.

*М. М.*



# На виборчому фронті.

### ПЕРЕДВИБОРЧИЙ ПІДГОТОВЧИЙ РУХ У КРАЮ.

ОКРУГ 52 (СТРИЙ).

*Стрийщина.*

Дня 15-го січня відбулося велике районове передвиборче віче УНД-Обєднання в *Конюхові*. Проводив вічем о. Петрушевич. Реферував кандидат на посла листи ч. 18. Остап Луцький зі Стрия, який пояснив постанови виборчого закону, основи незалежної політики Укр. Нац. Дем. Обєднання і склад кандидатів листи ч. 18. на стрийський округ. Віче з захопленням вислухало його промови і одноголосно винесло резолюцію, щоби віддати всі українські голоси на листу ч. 18. Дня 17-го січня ц. р. відбулося під проводом п. Весолоської велике передвиборче жіноче віче в *Стрию*. Промовляли кандидати на послів директор Луцький Остап, зі Стрия і Максимович Антін з Борислава, а також п. Слюсаріва, д-р Калуський, д-р Герасимів і ін. Віче вийшлося за громадною участю українського жіноцтва в виборах та за одноцілим національним фронтом і листою ч. 18. Дня 29. січня ц. р відбулося велике передвиборче віче в Синевідсько-вижнім, що пат на вже ….

*Сколівщина.*

Дня 1-го лютого ц. р. відбулися передвиборчі збори в *Сколім*. Проводив д-р Дольницький. Підчас промови кандидата листи ч. 18. Остапа Луцького вдерлася на салю запаморочена польська боївка під проводом Малітовського і почала свистати та кричати. Комісар, користаючи з цього розвязав збори. Боївка, виходячи відспівала запитими голосами „не дами земі єкон наш рул". Українські річевики, вийшовши зі салі не розійшлися, а за пів години зібралися знову в тій самій салі на оголошені перед тим довірочні збори. Але й тепер комісар поліції не дозволив на ці збори, бо „запрошення писані в цім самім домі". Не зражені таким поступованням влади селяни ще раз вийшли зі салі і зібравши нові запрошення в канцелярії д-ра Дольницького, зійшлися ще раз на довірочну нараду до цеї самої салі. Кандидат О. Луцький ще раз пояснив виборчу ситуацію, а зібрані з великим одушевленням заявилися за листою УНД-Обєднання ч. 18.

*Коломийщина.*

Дня 6-го лютого ц. р. відбулася пе… борча нарада в *Камінних селищах*. Р… вели делегати Повітового Комітету … пп. Грегорович і Голій. Прибув також … легат Центрального Комітету УНД… Львова Корчинський Іван. Після д… ухвалено йти до виборів під прапор… Українського Національного Обєднання… голосувати на листу ч. 18.

Дня 7-го лютого ц. р. відбулося … місцевого комітету УНД-Обєднання … виборче віче в *Воскресінцях*. Віче … в головнім осідку радикалів Коломий… затрівожило на всю як радикалів і … вислали туди на наше віче всіх свої… дикальних „дубів". Перший забрав … делегат Центрального Комітету УНДО … Корчинський, який представив пр… політичне положення українського … під Польщею, вказав вагу виборів … вав всіх до одного національного ф… під прапором одинокої понадклясової … їнської партії УНД-Обєднання. Після … го забрав голос радикал Волигорський, … накинувся в крайно ординарний і штуч… ний спосіб на УНД-Обєднання та опер… дешевою демагогією, старався отуман… селянство так, що не було це по нутру … віть чесним радикалам. Після його про… ви забирали голос радикали Шевераників, й Новак, які старалися затерти смак після нефортунного виступу Велиг… ського. Добру відповідь дав Волигорському делегат УНДО Корчинський, а після … кандидат на посла з листи УНД-Обєд… ч. 18. селянин Юра Чукур, який вка… на потребу одної національної партії, не веділа до класової боротьби, але … виклаб інтересу всього українського … ду. Забирали також голос представ… сельробу Ваналек і Марчук, однак се… накричали їх і усунули з трибуни. Н… чу в Воскресінцях Обєднання здобуло … великі симпатії і показалося, що навіть … своїй домені радикали не чуються за… то певними.

ОКРУГ 54 (ТЕРНОПІЛЬ).

*Збаражчина.*

Кожне село нашого повіту приготов… ється до виборів. Кожна місцевість ор… ганізується і відбуває довірочні наради, … блічні збори і віча. Провідники всіх … удаються за інформаціями до Повіто… Народнього Комітету УНДО, в Збара… Склад Повітового Комітету Обєднання … кий: 1) голова — Д-р Андрій Гаврилю… лікар в Збаражі. 2) заст. голови — о. … Юрчиновський — парох в Добромірці. … кретар — Іван Цебринський — госпо… Лубянках нижних. 4) касієр — А… Даниловач — господар в Збаражі. … Комітету: 5) Василь Чернишевський — … раж. 6) о. Василь Болиновський — Зб… 7) Іван Ткачук — господар в Крас… цях. 8) Іван Музика — господ. в К… сільцях. 9) Григорій Таращук — гос… в Чернихівцях. 10) о. Іван Гнатів — … Синятин. 1) Стефан Таращук — гос… в Глубічку 12) Федь Лисогір — гос… в Розношинцях. 13) Григорій Пастух … госп. в Капустинцях. Для одноцілої акції просимо у всіх справах звертатися до д-а Андрія Гаврилюка в Зб… голови Пов. Нар. Ком. УНДО. За К… Д-р Андрій Гаврилюк, голова. Іван … ринський, секретар.

Повітовий Народний Комітет УН… Збаражі уложив план передвиборчої … борчої акції у цілому повіті (Збара… і Новоселеччина). Робота йде. — Соціалісти-радикали попадають в розпуку. Вони розтрубіли по всім усюдам, що Збаражчина і Новоселеччина — це їх домена. Тимчасом в чому їх сила? А в тому хіба, що двох молодих господарів оберe і нарадійм, напоїть їх, добере собі який десяток шкільної дітвори і робить галас за порогом. Вони не забирають голосу і не говорять нічого на вічах і нарадах, бо вони взагалі не знають програми цілої партії. Таким поступованням псують собі радикали, бо в кожному селі головну силу творять поважні господарі та господині, які на будуче не позволять дітям робити галас на на…

Це нехай собі затямлять добре … гови, які вчать молодь такої засади: „бити усіх буком зі села!"… крім … радикалів.

# В безконечній черзі...

## ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС 17-ЬОХ.
### ТРИНАЦЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Саля розправ була сьогодні переповнена, а навіть богато людей стояло, бо ходили слухи, що буде зізнавати наддиком. поліції Мітлєпер. Тимчасом ця сенсація відпала, бо надком. Мітлєпер буде переслуханий пізніше.

На нинішній розправі пересунувся знову цілий ряд свідків на салі, що в загальному зізнавали для обвинувачених дуже корисно, хоч богато нового в цю справу не внесли. Деяке оживлення в розправу внесли зізнання св. Яр. Цурковського, що м. ін. обвинуваченим Стефанишиної й Дармохвалові виставив найкраще свідоцтво.

По павзі обв. Яницька зголосилася нездужою, наслідком чого її оборонець д-р Давидяк просив звільнити її від сидження в часі розправи на салі й дозволити їй перебувати в келії. В цій справі подав свої сумніви прокуратор, тому, що обв. Яницькій грозить кара вище 5 літ, а такі обвинувачені на основі обовязуючої процедури мусять бути в часі розправи на салі. Трибунал по нараді стає на такому самому становищі, як прокуратор, але з уваги на те, що обв. Яницька почувалася дуже зле, перервав розправу до завтра.

—о—

Розправа началася з того, що на салю покликано 9 свідків, яким предсідник пригадав, що мають зізнавати тільки правду. Після виведення свідків з салі д-р Ганкевич просив предс. ствердити, що та картка, яку обв. Дзісь хотів лишути, є в актах і просив її відчитати. Зміст картки є цілком невинний. Предс. каже, що відчитає її пізніше.

Потім зізнавав перший свідок

**о. АНТІН ЯЦІВ,**

парох у Махнові, незаприсяжений. Св. зізнав свого будучого зятя обв. Головінського ще десь в 1924 р. Оповідає, що обв. Гол. бував нераз у нього дома і в 1926 р. оженився з його донькою. Св. заявляє, що якби тільки мав був найменше підозріння, що обв. Гол. належав до якоїсь таємної організації, то був би доньки за нього не віддав. Обв. Гол. все був опокійним і зрівноваженим і ніколи не висказував якихсь революційних поглядів.

На запити д-ра Вол. свідок ще раз оповідає, що обв. Гол. не міг належати до якоїсь підпольної організації, бо інакше щось підозрілого мусілоб було йому впасти в око. Опісля заявляє, що обв. Гол. висказувався все різко проти комунізму.

Другий свідок

**ДИР. МИХАЙЛО ГАЛУЩИНСЬКИЙ,**

голова „Просвіти", зізнає теж незаприсяжений. Оповідає, що обв. Головінський був у нього десь мабуть 18. січня і просив посади. Св. обіцяв йому посаду люстратора і казав йому виїхати вже дня 20. січня на заг. збори філії „Просвіти" в Бродах. Платню мав дістати в сумі 200 зол. місячно.

На запити д-ра Вол., чи св. висилав його до д-ра Гижі, св. оповідає, що він нераз висилав людей, що потребували інформацій у справі Лемківщини, до д-ра Гижі, бо він є лемком і добрим знавцем просвітної справи на Лемківщині. Мабуть і обв. Головінського спрямував св. по такі інформації до д-ра Гижі.

Черговим свідком був

**ФРАНЦІШЕК МАЄР,**

в мундурі польського вояка. Свідок, якого не заприсяжено, зізнає, що ходив на гімн. курси разом з обв. Атаманчуком. Спочатку ходив Атам. на курси регулярно, але пізніше часами абсентувався. Дня 19. жовтня 1926 Атаманчука на курсі не було. Пізніше свідок говорив з обв. Атам. на тему убивства куратора й обв. Атам. оповідав, що був на похоронах кур. Соб., що було там дуже богато людей, а навіть мін. Складковський. Обв. сказав тоді, що вбито куратора невинно і що злочин не повинен бути не покараний. На запит, під яким іменем ходив Атам. на курси, св. каже, що там він був записаний під своїм власним іменем як Атаманчук. Наконець свідок пригадує собі, що бачив раз в обв. Атам. револьвер, але забув про це сказати в слідстві.

Опісля була переслухана

**МАРІЯ НЕСТОРЕНКО,**

учителька, замужна, сестра обв. Вербицьких. На пит. предс. св. каже, що приїздила до батьків 3 рази в 1926 р. Дома не переливалося і свідок помагала домашнім зі своєї пенсії. На пит. предс. чому Ів. Вербицький не шукав собі посади, св. каже, що Ів. Верб. шукав за посадою, але все було безуспішно. На дальше пит. каже, що Пінчинської не знає.

На пит. д-ра Стар., чим любила займатися її сестра Ольга, св. оповідає, що вона, як кожна молода дівчина, любила товариство й забаву. На дальші питання свідок відповідає так скоро, що в лаві часописних справоздавців не можна було схопити ні одного її слова.

Черговий свідок

**СЕМЕН МАҐАЛЯС,**

дир. канцелярії „Просвіти", незаприсяжений, зізнавав на обставину, як принято обв. Головінського на організатора „Просвіти". Його зізнання покриваються в цілости з зізнаннями голови „Просвіти" дир. М. Галущинського.

Опісля ввійшов на салю свідок

**ЯРОСЛАВ, БОГДАН, АНДРІЙ ЦУРКОВСЬКИЙ,**

ред. „Літ. Вістей", що зізнавав незаприсяжений. Свідок оповідав про своє знайомство з обв. Стефанишином, якого характеризував як людину, що яскраво і маркантно манифестувала своє українство. Тому на думку свідка Стефанишин не міг ніяк бути членом якоїсь таємної організації, бо він занадто експонувався і звертав на себе занадто увагу, аби міг був робити якусь підпольну роботу.

Свідкові ставить низку запитів д-р Павенцький, з яких деякі предсідник у-хиляє.

На пит. д-ра Пав. св. оповідає, що обв. Дармохвал, якого він добре знає, мав велику бібліотеку, з якої користали різні люди. Він був, як і Стефанишин, інтелєктуалістом і читав дуже богато. Щодо Стефанишина, то це був і поет, що видав збірку поезій. На дальше пит. д-ра Пав. св. каже, що знав Гука дуже добре. Пізнав його в часі творення українських високих шкіл десь в 1924 р. В 1926 р. Гук намовляв свідка, щоби вступив до Української Військової Організації, а коли свідок відмовився, то Гук жалувався перед мамою свідка, що коли він говорить з ним про політ. справи, то св. пхає йому під ніс свої поезії. Пізніше виявилося, що Гук — це провокатор і св., що жив з ним дуже близько, зірвав з ним усі звязки і перестав йому подавати руку.

На пит., чи св. знав Волощака, каже, що знав його з часів українських високих шкіл, бо він був асистентом української техніки. На пит. предс., чи свідкові відомо, що Волощак брав папери від студентів, аби виробити їм фальшиві документи на переїзд через границю до Чехословаччини, св. каже, що це дуже можливе. Опісля каже, що студент, котрий мав посвідку від Української Студ. Ради, переходив без перепон кордон, бо чеська гранична сторожа не робила студентам з такими посвідками ніяких труднощів.

На пит. оборонця д-ра Пав. св. каже, що обв. Стефанишин оповідав йому нераз, що хотів би вже раз вирватися і виїхати з Польщі за кордон, бо вже має досить того, що при кожній нагоді його арештують, хоч правда, потім увільняють. На запит щодо особи обв. Головінського св. каже, що колись його знав, але з хвилею, як Головінський зложив тут на салі заяву льояльности, він його більше не знає.

Опісля зізнавав

**ПЕТРО ПЕТРИК,**

урядовець „Просвіти", незаприсяжений. Св. оповідає, що він видав обв. Головінському легітимацію на люстратора читалень. На пит. д-ра Вол. св. оповідає, як він інформував обв. Головінського про брідську філію, куди він мав виїхати на заг. збори. Обв. сидів у „Просвіті" того дня (18. січня) від рана до 2 год. Чи був Головінський того самого дня і пополудни в „Просвіті" для переглядання актів брідської філії, св. не памятає. Свідок передав тоді обв. Головінському купу актів до історії філії і її читалень, яких перегляд вимагав найменше 3 годин.

**ЯРОСЛАВ ГОЛОВІНСЬКИЙ,**

брат обв. Головінського, почт. урядовець, незаприсяжений, зізнає, що він свято переконаний, що його брат не міг належати до УВО, бо він перейшов із значними частинами Гал. Армії до Петлюри, а не до більшовиків, за що мав постійно богато закидів з різних сторін, аж до останнього часу. Брат оповідав свідкові нераз, що він ворог більшовизму і хоче одного: спокою.

**Стан здоровля обв. Яницької.**

По павзі предсідник заявляє, що з уваги на кепський стан здоровля обв. Яницької її обор. д-р Давидяк просить звільнити її від сидження на салі. Прок. висказує сумнів, чи до цього можна допустити є уваги на процедуральні приписи, на що оборонець підсудної д-р Давидяк каже, що оборона з того приводу не буде витягати ніяких евент. консеквенцій.

Потім покликано на салю

**СТЕФАНІЮ БАЯСАРОВИЧІВНУ,**

товаришку Ольги Вербицької, римо-кат., яку заприсяжено (по польськи). Св. зізнає, що бувала у п-ва Вербицьких доволі часто, але чи була у них 19. жовтня, точно не пригадує собі. По убивстві куратора була у них і тоді говорено щось про убивство, але це було без значіння. Св. пригадує собі добре, що як була у них раз (це було 19. жовтня), то тоді був там Балівський, Іван Верб., Ольга і ще товаришка (Тютько).

Остання зізнавала сьогодні

**МАРІЯ РУПП,**

римо-кат., незаприсяжена. У свідка послугувала п-і Бенцак, в якої мешкали Атам. і Джуль. Як свідок бував у п-і Бенцак, то бачив, що обв. Атам. і Джуль училися. Виходили оба з дому звичайно к. 3. год. Коли Атам. вийшов 19-го жовтня з дому, св. не знає.

На запит, як заховувався Атаманчук, коли вернув з поліції дня 20. січня, свідок каже, що Атам. був зовсім спокійний як усе.

Предсідник повідомляє, що трибунал не може звільнити з розправи обв. Яницької, тому з уваги на лихий стан її здоровля перериває нинішню розправу до завтра. Якщо стан здоровля обвинуваченої не поправиться, то завтрішня розправа теж не відбудеться.

## РАДІЧ ЗРІКСЯ МІСІЇ.

**Білгород,** 10. лютого 1928.

Провідник хорватської селянської партії Радіч зрікся місії утворити концентраційний кабінет. Візваний королем Давідович заявив також, що утворення концентраційного кабінету вважає неможливим. Тоді король візвав до палати президента скупштини Нінчіча.

## ДОВІРЯ ДЛЯ ПУАНКАРЕ.

**Париж,** 10. лютого 1928.

Уряд одержав у парляменті в голосуванні над внесенням у справі заяви довіря лиш 30 голосів більше, ніж виносила найсильніша більшість у парляменті на протязі 18 місяців. „Матен" пише, що теперішню сесію парляменту можна вважати скінченою.

## РЕФОРМА ІТАЛ. ПАРЛЯМЕНТУ.

**Рим,** 10. лютого 1928.

Уряд приготовляє реформу парляменту. Кандидатів на послів зголошувати муть синдикати, а після розглянення вел. фашистівською радою затвердить їх прем'єр. Синдикати зголосять около 800 кандидатів. У будучім парляменті буде 400 послів. Вибори до нового парляменту будуть в осени.

## НОВИЙ ГРЕЦЬКИЙ КАБІНЕТ.

**Атени,** 9. лютого 1928.

Заприсяжено новий кабінет із Заїмісом як премієром.

## ПОЛЬСЬКА НОТА ДО ЛИТВИ.

**Варшава,** 10. лютого 1928.

Ноту польського уряду до Литви переслано на руки польського посла в Разі. Він зложить її або в тамошнім лит. посольстві, або в ... спец. курієром. Нота не подає місця і речинця переговорів, є коротка, з видержана в тоні питань Пілсудського у Женеві.



## ЩЕ ОДИН ФІНАНСОВИЙ ДОРАДНИК.

**Варшава,** 10. лютого 1928.

З Парижа приїздить до Варшави представник Банк оф Енглянд Стінеп, бувш. фінансовий комісар Ліґи Націй на Мадярщині. Стінеп приїздить на запрошення Девея.

## ПОВІНЬ У ЛУЦЬКУ.

**Луцьк,** 10. лютого 1928.

Нині виступила із берегів ріка Сапалаївка, доплив Стиру. Около 25 родин евакуовано. Вода залила 5 домів. Рівночасно підноситься вода в ріці Стирі. Сапери висаджують динамітом більші крижи леду, що зібрався перед мостом біля Красного і Рожища. В Луцьку залило дороговий уряд.

## ГРАБУНОК БІЛЯ ДИРЕКЦІЇ ПОЛІЦІЇ.

**Львів,** 10. лютого 1928.

Вчора в ночі в Бауїтськім городі напроти дирекції поліції три бандити напали на емер. хорунжого польських військ Стрилу. Один із бандитів вдарив нападеного тупим предметом у голову, так, що Стрила зімлів. Бандити забрали в Стрили 400 зол., а лишили йому 2 зол. 40 сот. і годинник.

## Біржа.

**Гроші.**

Долляр 8·87·5 —8·88·25, канадійський дол. 8·83·25—8·84·00, корони чеські 0·26·; 0·26·33, австрійський шілінг 1·25·00—1·26 рум. лея 0·05·00—0·05·50, французький фр 0·34·50—0·35·50, швайцарський франк 1·7 —1·72·00, англійський фунт 43·40—43·80, німецька марка 2.11·95, данцігський гул 1·7.·99, червінець 3.·50—33·00.

Золото: 20 кор. 36·40—36·80, 20 фра 34·30—34·60, 20 марок нім. 42·40—42·7. рублів рос. 46·80—47·20.

Срібло: кор. австр 0·69·00—0·70·00, 5 кор. австр. 3·.2—3·.0, фльорен австр. 1·76 —1·80, рублі рос. 3·00—3·10, копійки за рубель 1·50—1·55.

**Збіжа.**

Пшениця двірська 46·50—47·50, пшениця селян. 44·2 —45·25, жито 36·75—37·25, ячмінь бровар. 39·00—40·00, ячмінь на мливо 33·25 —34·25, ячмінь пастівний 31·00—32·00, овес 31·00—32·00, кукурудза румунська 34·00— 3. 0., бараболі рафовані 5·50 6·00, фасоля біла 40—50, фасоля кольорова 40·00— 45·00, горох півікторія 55—60, горох польовий 40—50, бобик 33·00—34·00, сіно 7·50—8·50, солома 4·25—4·75, гречка 40·75 —41·75, льон 68·00—71·00, ріпак озимий 68·00—71·00, мука пшенична 40-прц. 82·00— 83·00, мука пшенична 50-прц. 75·50—76·00, мука житня 65-прц. 59—6., грисік кукурудз. 49—50, мука кукур. 34·00—3.·00, отруби житні 24·25 24·75, отруби пшеничні 24·75 —25·25, крупи гречані 71·00—73·00, пшоно 71·25—75·25, крупи ячмінні 56—57·50, конюшина червона 230—260, мак синій 100— 120, мак сивий 85—100, мішки ютові, нові 1·65—1·70, мішки уживані 1·50—1·60.

# НОВИНКИ.

— **Важне для виборців.** Магістрат м. Львова взиває усіх мужчин і жінок, що покінчили 21 рік життя, а **по 1. червня 1926 року** змінили своє місце замешкання, щоби зараз, а найдалі до дня 15-го лютого між год. 8 а 8 вечером зголосилися в інформаційнім бюрі в школі Міцкевича при вул. Рутовського ч. 15, де довідаються, в котрім виборчім льокалю мають голосувати дня 4. і 11. березня 1928 р. — Ми зі своєї сторони просимо дуже наших свідомих громадян, а головно службодавців так пань як і панів, щоби на те оголошення звернули увагу занятим у себе служницям а також і усім неграмотним одиницям і спрямували їх в означене місце та припильнували виконання ними цего громадянського обовязку.

— **На волі.** Довідуємося, що арештованого тому кілька днів кандидата на посла з Підгаєччини Олексу Яворського випустили нині на волю.

— **З нашого театру.** У середу 15-го ц. м. театр „Кооперативи Український Театр" у Львові ставить пєсу молодого автора М. Галана „Дон Кіхот з Еттенгайму", нагороджену на минулорічнім конкурсі згаданої кооперативи. Вже від довгого часу галицька сцена не бачила нового оригінального твору. Тому сподіємось, що на цю рідку премієру львівський інтелігентний загал збереться дуже численно.

— **Львівська хроніка.** Скількість самовбийств у Львові не зменшується: щодня одна жертва. Ще численніші є хитрощі злодіїв: вчора із кімнати в „Брістолю" щезли приїзжому гостеві Кассерлеві дорогоцінности за 400 дол. — Купець Дам із Рівного дістав 3 міс. від львівського суду за старий „спосіб розбогатіти": фальшиве банкроцтво. — У 4-ох кінцях міста злодії накрали по домах одіж і білля. Далі: ожеледиця на вулиці була причиною кількох нещасливих випадків.

— **Хто дасть на це раду?** Дістаємо такого листа: „Часто читаю в наших часописах заклик, щоб діти давати до ремесла; що у Львові нема свого фризієра і т. д. Я рішила дати свого хлопця після скінчення виділової школи на практику до стрижія. Вже два роки минає, я стараюся ріжними способами, щоб його десь дати на практику і надаремне; майже всі фризієри-жиди, дуже нерадо хочуть прийняти українця. Новинка в „Ділі" з дня 25. січня ц. р. „У німців, а в нас" піддала мені гадку, щоб у цій справі написати до Редакції. Може хтось з наших інтелігентів у Львові міг би мені допомогти, за що я була б дуже вдячною. — Софія Зелінська в Рудні ч. 7. п. п. Зимнавода.

— **Наші студенти в Берні.** Дня 4-го ц. 1928 на ветеринарії в Берні були промовані на докторів ветеринарної медицини: вет. Фаріон Гринь зі Золочева, а на лісовому відділі Високої Рільничої Школи одержав диплом ліси. інженіра Іван Котилюк зі Львова.

— **Ракета до місяця.** Мрія Верна „подорож до місяця" входить у реальну стадію в Парижі, де приятель астрономічних дослідів зложив 50.000 фр. як першу лепту на будову такого апарату, що зільгав би якнайдальше в простір на зустріч зорям. Астрономічне товариство, якого членами є визначні вчені та люди чинові (інженіри) піддержить старий почин збудування ракети, яку можна би „вистрілити" в простір із радової машини. У нинішній добі, де людське життя коштує так мало, найдеться певне багато добровольців, що схотять узяти участь у цій далекій мандрівці, яка може... хто зна! завезе їх на кращу планету.

— **Сліпце про мужеську моду.** Англ. дослідник престолу на бенкеті товариства льондонських ювелірів найшов нагоду виголосити промову про мужеську моду. Тому, що мужеська мода часто йде з Англії і що там, у країні традицій, слово такого джигуна та улюбленця англійський нарід не пропадає надурно, ми в радістю повторюємо його тому, що може воно бодай на якийсь час матиме певний вплив бодай у таких краях як наша, де стільки людей мучиться під сучасним пацирем. Уельський князь є великим ворогом крохмалених сорочок і пояснює цей вихід дотепно: винахідник вандіс до шлиння, які пришили всі гудзики в сорочках. А що гудзики в мягких сорочках не держались, тому люди рішили носити тверді сорочки і з цього часу впало на мужеський рід це незрозуміле лихо, яке завертає нас до середновічних панцирів. Лише жінки, що носили корсети нас зрозуміють!

— **Світова всячина.** За звісткою про перенесення Ліги Націй у Відень, приходить друга, що думають і про Брюссель. — У Німеччині впали великі сніги. — Франц. рада міністрів стоїть за вдержанням робучого 8-годинного дня. — Помер відомий рос. інженір Дмитрієв, бувш. управитель Путіловських фабрик. — У Берліні відчинено радянську ... для дітей урядовців місцевих радянських установ. — Італійська митниця відкрила торгівлю фальшивими архитворами. У Женеві продали фальшивого Тиціяна за 2 міл. лір. — У Тірані альбанські бандити напали на авто англ. консуля, побивши його і на авто англ. майора, команданта альб. жандармерії. — До сховища із дорогоцінностями мароканського султана вдерлись вломники, яких переловили. — У Бостоні переловили 7-літнього хлопця, який недавно підпалив церкву та школи. — У Ризі одна робітниця підпалила ткальню, з помсти, що її звільнили: шкода йде на міліони. — Члени орхестри московської опери на знак протесту проти 10-год. дня праці, лякаючись суворо забороненого страйку, рішили грати на пів тону нижче. Невідомо як довго вони будуть знижувати ці тони.

— **Заява.** Дійшло до мого відома, що п. Володимир Зубрицький в часі побуту в Сяноці оклеветав мене перед п. Василем Подубинським, а саме: що я розпиваю нарід і приєднюю собі прихильність виборців розділом одежі та збіжа. За цю клевету вніс я проти п. Вол. Зубрицького скаргу до суду. — Військо, дня 4. лютого 1928. — **о. Йосиф Маринович.**

— **Відчинення нового промислового підприємства в Бялій.** З кінцем минулого року відчинили промислові підприємства фірми „Ришард Штайнпаль" у Бялій, вул. Шпитальна. Ці підприємства виробляють славні грудні кармельки „Кайзера" із охоронним знаком „Три ялиці", що мають загально незвичайний збут і які поручають усі поважні лікарі при недугах віддихового проводу. Виріб і вживання цих кармельків загально поширене в Европі та заморських країнах, тому й не диво, що концерн для їхнього виробу має численні представництва, власні крамниці та дає працю в своїх підприємствах з 6000 робітникам. Підприємство введене тепер у рух має на меті постачити потрібний товар на ринки в Польщі. Крім кармельків, ці фабрики виробляти́муть весною і літом мухолапки марки „Аероксон", загально відомі і якнайкраще признані. Мухолапки цієї марки покривають 60 проц. світового збуту і концерн Кайзера має в ріжних країнах філії, що їх виробляють. Фірма „Штайнпаль" придбала в Польщі ліценцію на виріб цих предметів і має намір уже в найближчім часі піднести рівень їх продукції, щоби забезпечити внутрішній ринок.



## Театри.

**„Коопер. Український Театр" під дирекцією кн. Стадника (вул. Шашкевича).**

12-го г. 3 попол. „Ой не ходи Грицю"
12-го г. 7·30 веч. „Король кавь", оперетка Мілєра.
15-го г. 7·30 веч. „Дон-Кіхот з Етенгайму", М. Галана (премієра).

**Міський великий театр:**

11-го 3·30 попол. „Цілунок Попелюшки" (для молоді)
11-го 7·30 „Паганіні".
12-го 3 попол. „Аїда".
1.-го г. 7·30 „Цілунок Попелюшки".
13-го г. 7·30 „Страшний Двір".

**Міський „Театр Нови":**

11-го г. 7·30 „Феноменальна умова", американська комедія Лєрої Джонсона.
12-го год. 3·30 попол. „Д-р Юлія Сабо".
12-го г. 7·30 „Дівча з Пушти".
13-го г. 7.30 „Дівча з Пушти".

**Кіна.**

„Аполло": „Гробовець кохання".
„Палас": „Симфонія змислів".
„Лев": „Заспічана".
„Фатаморгана": „Парада рекрутів".
„Химера": „Останній усміх блазня".

# Дописи.

**ЖОВКВА. (Жовківська кирина).** Немов стадо гайвороння злетіли на жовківський повіт ріжношерстні агітатори всяких партій. Люди по селах не мають прямо віддиху, бо нема майже дня, щоби якась партія не уладжувала віча. Та мимо того цей наплив партійників було декому ще замало, бо в останніх днях виринула ще нова кирина під фірмою Української Партії Праці. І то виринула з такого джерела, з якого найменше її можна було сподіватися, а саме з Пов. Союзу Кооператив. Директор ПСК п. Антін Гумен, що наче хитрий лис причаївся був до цего часу, нагло пустив фарбу: виступив як агітатор партії УПП. На вівторок (14. II.) скликав він віче на передмістю Жовкви. Виникам і всім справникам кооператив роздає відозви УПП з приказом поширювати їх та заповідає ряд віч по селах. Дивне диво! Це той самий п. Гумен, що майже на кожних кооперативних зборах голосив, що кооператива мусить бути безпартійна, що не вільно в кооперативі проводити ніякої політики. Заряди кооператив по селах, що в більшій части є в руках священиків, є обурені тим поступком директора Пов. Союзу. Виринають бажання, зірвати з Пов. Союзом, коли при його кермі стоять такі люди. Сільські кооперативи, що станули працею й грошем наших селян і духовенства, не хочуть утримувати на своїм хлібі симпатиків комуністів, якщо не самих комуністів. Отсею дорогою апелюємо до Ревізійного Союзу, щоби вглянув в поступовання директорів ПСК у Жовкві і привернув йому такий характер, який по кооперативним статутам повинен він мати, це є безпартійний та аполітичний. **Свій.**

**Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7910.**

# Передвиборчі віча і збори.

### ОКРУГ 52 (СТРИЙ).

**Позір Скільщина!**

В неділю дня 12-го лютого ц. р. в год. 12-ій в пол. відбудеться велике окружне віче в Підгородцях біля церкви для всіх окружних сіл.

**Позір Перегінщина!**

Дня 15. лютого ц. р. в год. 1-шій відбудеться велике окружне передвиборче віче в Перегінську. Реферують кандидати на послів листи ч. 18. д-р Іван Курівець зі Львова і дир. Остап Луцький зі Стрия.

### ОКРУГ 53 (СТАНИСЛАВІВ).

**Позір Печеніжинщина!**

**Передвиборчі віча:** Дня 12-го лютого ц. р. в год. 11-ій передпол. Баня—Березів—Лючки (разом).

Дня 12-го лютого ц. р. в год. 12-ій Мишин, Коваліївка, Стопчатів.

Дня 15-го лютого в год. 2-ій попол. Березів Вижний—Середний і Текуча.

Дня 26-го лютого ц. р. в год. 11-ій Текуча для сіл: Березів Нижний, Люча, Текуча, Акришори, Березів Середний.

Дня 19. лютого велике повітове віче в Печеніжині.

**Позір Надвірнянщина!**

Дня 26. лютого відбудеться передвиборче віче УНДОбєднання в **Зеленій.**

Дня 27. лютого ц. р. передвиборче віче **в Пнів**ю.

Дня 28. лютого велике повітове віче в салі „Народнього Дому" в **Надвірній.** Початок в год. 1-шій в полудне. Референтами на вічах будуть кандидати листи ч. 18. на 53. округ.

### ОКРУГ 54 (ТЕРНОПІЛЬ)

**Позір Скалатщина!**

Дня 16. лютого ц. р. в год. 11. в полудне відбудеться в Грималові **велике повітове передвиборче віче** УНДОбєднання в салі читальні „Просвіти". На вічу будуть реферувати кандидати на послів о. прал. Л. Куницький і п. Бляника Баранова.

# Виборчий фонд.

На Народний Виборчий Фонд Українського Національно-Демократичного Обєднання зложили дальше слідуючі особи (в золотих польс.): о. М. Демчук, Рудавці п. Жовтанці 4, о. В. Панасем в Угринківцях 5, о. Михайло Жарський, Устрики Дол. 5, Антін Копровський, Солотвина 5, Осип Рибачевський, Судова Вишня 5, Микола Костюк, Бучин 1, Юліян Граля-Клим Мельник, Русів п. Снятин 5, о. Клим Мельник, Довжнів 10·50, Величкович, Вікторецький Довжнів 10·50, Величкович, Вікторецький Розжнів 4, к. Городенки 4, Осип Зятик, Рожнів 5, Греко-кат. уряд парох. Лука Мала п. Тарноруда 2, о. Павло Вальницький, Стенячи п. Застава 2, о. М. Миколайчук, Торки п. Медика 2, о. Іван Полянський, Смільник п. Лютовиська 2, о. Орест Тустанович, Комарник 2, Коваль Михайло Космач 2·50, о. Іван Тимків, Баличі п. Соколів 4·50, о. Петро Чавс, Крукеничі 5 о. Петро Ярошевич, Зверків п. Куликів 2, о. Іван Бляк, Чижки п. Олесько 5, Читальня „Просвіти" Семигинів, п. Любича 2, о. Лев Яношевич, Жупань 2, о. Старонька Олекса, Гладишів 10, Петро Коцюба, Трибухівці п. Бучач 3, о. А. Капустинський, Мельниця 5, Степан Янович, Гарнобжег 5, Василь Копцюх, Бережани 1, Петро Дрипка, Будзанів 0·50, Марія Гошька, Клодзенка 5, Тома Мельник, Корчин 2, Кузьмович, Соколівка 3, Дмитро Старенький, Крогулець 5, Володимир Карачевський, Чернятин 5, д-р Осип Волощук, Ширець 2, Тома Головацький, Майдан 5, Василь Білан, Рожнітів 2, Дмитро Крайник, Лісько 4, Василь Кушкевич, Саночок 5, о. Степан Бочин, Ст. Самбір 1, Василь Гаврилів, Головецько 3, Дмитро Федорів, Саджава 1, Михайло Туркевич, Буськ 3, Іван Латишевський, Ланчи 5 отець Іван Лисак, Башня, 5, о. Іван Заяць, Тулиголови 3, о. А. Хтей, Добростани 2, Наталя Геніс, Поморє 5, о. Боярський Новосілка кост. 5, о. Іванчук С., Козова 1·20, Микола Ковальський, Либохора 5, о. М. Чарнович, Горучин 2, о Микола Бобровський, Угнів 2, о. Мих. Телеп, Рогізно 10, о. Іван Матвіяс, Яструбиця 5, о. Антін Миколаєвич, Підбуж 3, о. К. Лисейчук, Річка 5, Теодор Волошин, Новий Санч 5, Іван Костюк, Грибів 8, Никифор Ів., Середнє 2, о. Теодор Цегельський, Струсів 5, о. Н. Галібей, Скоморохи 2, Марія Кочковська, Гринява 10, о. Ю. Плешкевич, Маластів 5, Мойсей Пиняш, Церковна 2, о. Ів. Городиловський, Іванів 5, Фрид. Майстер, Варшава 2, о. о. Володимир Помор, Грабівці 7, Степан Савула, Лісько 5, н. Особа, Людвиківка 3, Гр. Кикоть, Колодрібка 4, о. Воробій, Майдан 2·50, д-р Дзерович, Новий Санч 10, Ярослав Левицький, Винники 5, Анастазія Мілянич Мшана 5, Осип Мончак, Бересть 1, Марія Кошакевичева, Стрижів 5, о. Дмитро Грабець, Obертин 5, о. Вол. Гарасимович, Терпилівка 5, о. Ісковин Ст., Худиківці 3, Онуфрій Курдидик, Калуш 2·50, о. Ів. Коцик, Щирець 5, о. А. Волянський, Соколівка 5, о. Григорій Дикон, Кропивник 2, Орест Калужницький, Ізеби 10, о. Ілля Залуцький, Королатники 1, о. Орест Солтикевич, Удич 5, о. Ів. Яремко, Татари 5, Вол. Кульматицький, Городище 5, Чеслав Добровольський, Козоярисич 3, о. Павло Штокалка, Козова 2, Іван Тисовський Решів 2, о. Онисько Гаврищко, Урмань 2, Йосиф Шестакович, Головецько 1·50, Ів. Прокіп, Добрець п. Сенік 5, Онуфрій Чубатий, Доброводи 10, Вас. Ленич, Тишківці 4, Мих. Маринович, Хоросниця 5, о. Ів. Токар, Підгайчики 5, о. Ап. Сівович, Рожнів 5, Ад. Марків, Варшава 2, Михайло Гевик, Печеніжин 5, о. М. —ський, Камінка Струмилова 2, Мих. Ходан, Ропянка 2, Е. Лаврівський, Любача 5, М. Чорій, Калуш 5, Ан. Старух, Бережниця 10, д-р Семен Федунів, Бірча 2, Микола Сторож, Мшана 2, Кооператива „Відродження", Баличі 5, Р. Кочержук, Черниця 2, М. М. Карманський, Добромиль 3, Волод. Сушко, Борислав 10, Ол. Трильовський, Лісько 2, В. Кшак, Тарнів 2, о. Дудрович, Яблонів 5, о. О. Фаль рчук, Кути 5, Вас. Гера, Добромиль 10, Мих. Скородинський, Долпотів 5, о. д-р Гнат Цегельський, Городок Яг. 1, Евген Федорова, Воробіїв 2, д-р М. Конрад, Турка 5, о. Осадця, Ходачків 5, о. д-р Іщак, Млинів 10, Е. Сенаторович, Яблонів 1·50, Гр. Лебедович, Гамарня 1, Дмитро Жук, Майдан 2, д-р Рожанковський М., Калуш 10, М. Валюк, Воронів 3, Ів. Костецький, Мавулинці 5, о. Ів. Настернак, Дуброва 3, о. М. Черкаський, Дахнів 2, М. Лиський, Лучка 1, о. А. Стрельбицький, 1айзмеюва 5, о. Кладько, Кремянка Лїс 5, Е. Тютько, Александрівка 5 Мас. Левицький, Павлокома 10, о. Ів. Чоган, [illegible] 5, Ів. Чоган, Іван [illegible] 5, о. Ю. Пусте 5, о. [illegible]

Оришкевич, Ропянка 5, Степан Простяк, Малковичі 2. Е. Старецький, Піски 1, Л. Чомкевич, Обертин 19·90, И. Мінський, Львів 10, Вол Воянський, Самбір 9·9, Вол. Дещкевич, Львів 30, Вінцковський, Львів 4·9, Петро Львів, Звенигород 1·0, о. Сильвестер Воясвський 11·90, М. Огродник, Львів 1 дол., Гречанівський инж. Осмолода 4, Семен і Елеонора Кульчицькі, Львів 5, Ів. Семенит, Львів 10, Кооператива „Народний Дім", Коросно Старе 10, Кл. і М. К., Щирець 5, о. Процв, Снятин 3 дол., Р. Терлецький, Гребенів 250, о. З. Дудинський, Межигіре 2, о. Віктор Райд, Королівка 5, Іван Желемірський, Городок Яг. 3, Андрій Бенцив, Старий Самбір 5, Об'єднання Українських Організацій в Філядельфії 250 дол. (Д. 6.)

## ✝ Посмертні згадки

Дня 28-го січня ц. р. померла в берлінському шпиталі „Charité" після довшої недуги **Софія з Нарожинків Івасикова**. Покійна, що поїхала минулого року до Німеччини з „Українським Національним Хором", належала до активніщих одиниць молодшого покоління й визначалася горячим патріотизмом і щирим відданням національній справі. Померла молода в 30-м році життя, як жертва нашого лихоліття й полишила по собі щирий жаль в у їх, що її знали. Похорони покійниці відбулися в середу дня 1-го лютого на католицькому цвинтарі (Гедвігскирхгоф) в Райникендорфі в присутности більшого гуртка берлінської кольонії, що повідомлена місцевим Українсько-католицьким душпастирством" і „Українською Громадою", прийшла віддати останню послугу особі, що ще недавно втішала її гарним співом. Похоронний обряд відправив о. д-р П. Вергун і виголосив надгробне слово, а над могилою докинули кілька прощальних слів д-р Кулеля від „Української Громади" і студ. Ходій від „Українського Національного Хору".

**Марія з Рудницьких Олексюкова** жінка васиде Олексюка ем. управителя школи, принявши Н. Тайни після довгої і тяжкої недуги упокоїлась у Бозі в 76-ім році життя 24. січня ц. р. в Долині. Дня 26. січня родина покійної при здвизі численного інтелігентного долинського міщанства провела її на вічний спочинок. Земля їй пером! 147·

✝

В річницю трагічної смерти відправиться в архикат. церкві св. Юра у Львові в понеділок дня 13. лютого ц. р. в год. 8-ій рано

**Поминальне Богослуження**

за бл. п. **Ольгу з Левицьких Бассарабову** на що запрошує — *одина.*

## ОПОВІСТКИ.

**Оповістка. В Товстім к. Грималова** потрібний лікар-українець. Терен для практики і праці дуже сприяючий. Інформації можна дістати в о. І. Іванчука в Товстім (Touste) к. Грималова. 1485 ..4

**Вислід збірки на „коляду" для „Рідної Школи" в місті Перемишлі.** Збірку на коляду" для „Рідної Школи" в місті Перемишлі переводило 4 хори („Боян", робіт. хор „Спартака" і двох міських читалень „Просвіти") під проводом членів Старшини і членів Кружка. Загальний вислід: 1237·1. Старшина Кружка „Р. Ш." на цій дорозі складає свою щиру подяку ВП. диригентам як і всім членам поодиноких хорів за їх жертвенний труд в „Р. Ш." і сердечним жертводавцям за щедру „коляду". — Старшина. 149.

**Ширші сходини членів Т-ва „Союз Українок"** відбудуться в неділю 12. II. в год. 5. поп. в салі Бесіди Рутовського 22. На порядку дня: реферат і організаційні справи. О численну участь членів просить Головний Виділ Товариства. 1479а) 2-2

**На викуп цвинтаря в Щипьорно.** Правління Української Станиці при м. Каліші подає до відома звіт про стан жертв на викуп цвинтаря в Щипьорно за місяць грудень 1927 і місяць січень 1928 року. На 1. лютого 1928 року — разом 227·58 зол. — Від Дмитра Величко 10 (золотих), В. Понятишина 5, Д-ра Степана Федака 5, Чеслава Добровольського 3, Юхима Огородника і Олекс. Головина 5, Бутеркевичів 2, Ключевського 5, Гікавого Михайла 3, Миколаїва 1, Союзу Українок емігранток в Варшаві 70, Качанівського Михайла 12·69, Мосс 5, д-ра Миколи Пушкаря 5, Люльки і Лозінського 5, Петра Смородського 5, Притики Олександра 50, Ярошкого Михайла (зібрано в м. Петрокові) 38, п-ва Масики 10, Єромонаха Димитрія Магана 25, Союзу Українці в Скалі (зібрано) 5, групи українських вояків працюючих при ст. Лісній, Барановичського повіту 10. —, Разом 285·69. — Всього 513·27 золотих. — Всім жертводавцям Правління Станиці складає свою найсердечнішу подяку. С. Дядюша голова правління. В. Андрієвський, член правління Балицький, секретар.

## ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЄТЬСЯ до заряду домом у самітного священика, вдівця, чесна і працьовита жінка, що вміє дуже добре варити і вести домашне і огородове газдівство. Зголошення з коротким описом життя і умовами слати до Адміністрації під „Добра посада". 1483 2-2

ВИНАЙМУ реальність при залізниці найраще емеритам від 1. квітня. Оферти слати до Адм. „Діла" під „Реальність". 2-2

ГОДИННИК Ваш буде найліпше направлений в найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха**, Львів, пл. Марійська 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 36 60—?

ВІЛЛЯ в Гребенові, 20 убікацій до винайму на пансіон або на продаж. Відомість: Львів, Бляхарська 11., Голубовська від 6—7. Телефон 17-03. 1502

КУПИМО машину до писання „Адлер" подвійне письмо. Торговельна Школа, Львів, Корнякта 1. 1499

УКІНЧЕНА семинаристка, добра математичка, прийме лекцію, найраще на селі у священичім домі. Зголошення проситься слати на адресу Адміністрації Діла під „Сова-сна". 471

КУПЛЮ мале господарство близько Станиславова, Стрия, Львова, Коломиї або при залізничій стації з догідним доїздом до школ. Зголошення з описом і ціною в Адм. Діла для Д.Б.С. 1-2

## ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.



## Подяка.

Вп. П. дентистові **Максимілїянові Ростові** в Станиславові, вул. Сапіжинська ч. 3, складаю отсим найкращу подяку за уміле виліченнє запалення ясел (електричним масажем) і за старанне та правдиво мистецьке вставлення штучних зубів. **о. А. Сірецький** парох.

1492

Гаврилівка 8. II. 1928.

## Подяка.

Всевишньому подобалося забрати від нас найдорожшу нашу дружину, маму й бабцю бл. п. **Ванду Гут Кульчицьку** з Кульчиць. Отсим складаємо щиру подяку Всч. Отцю Гординському Дмитрові, деканови в Кульчицях самбірського деканату за відправлення парастасів і похорону і за гарні, щирі і правдиво християнські слова потіхи. Щиро дякуємо також дорогим Громадянам і Громадянкам Кульчиць, які так численно явились на похорон свого старенького Отця духовного віддати останню прислугу дорогій нам Покійниці. 1500 **Муж, діти і внуки.**



За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.